

Titul: "Declaracio Universal de Drets Humans".

Autor: Assamblea General de les Nacions Unides, 1948.

Traduccio: a la llengua valenciana per J. M.

Edicio: CJAV, edicio en "poster-mural", 1998.

Edicio digital: 1^a edicio "Mossarabia", 1999. 2^a edicio: Valencian.org, 2006.

Declaracio Universal de Drets Humans

Traduccio per J. M.

Fa ara 50 anys, justament el 10 de desembre de 1948, l'Assamblea General de les Nacions Unides aprovà i proclamà la Declaracio Universal dels Drets Humans, i recomanà que fora "divulgada, exposada, llegida i comentada, principalment en les escoles i altres establiments d'ensenyança, sense discussio alguna, basada en la situacio politica dels països o dels territoris". La contribucio del Colectiu Jovenil d'Associacions Valencianistes es la traduccio al valencià en est any tan important per ad ella, esperem que despres de llegir-la pugau ser fermes defensors de la Declaracio al difondre-la i actuar en conseqüencia, convertir-vos, com digue Ghandi, en el canvi que desigeu en el mon.

PREAMBUL

Considerant que la llibertat, la justicia i la pau en el mon tenen per base el reconeiximent de la dignitat intrinseca i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la familia humana,

Considerant que el desconeiximent i el menyspreu dels drets humans han originat actes de barbarie ultrajants per a la consciencia de l'humanitat, i que s'ha proclamat, com l'aspiracio mes elevada de l'home, l'adveniment d'un mon en que els sers humans, lliberats del temor i de la miseria, fruiquen de la llibertat de paraula i de la llibertat de creences,

Considerant essencial que els drets humans siguen protegits per un regim de dret, en el fi de que l'home no es veja compelit al suprem recurs de la rebelio contra la tirania i l'opressio,

Considerant tambe essencial promoure el desenroll de les relacions amistoses entre les nacions,

Considerant que els pobles de les Nacions Unides han reafirmat en la Carta la seua fe en els drets fonamentals de l'home, en la dignitat i el valor de la persona humana i en l'igualtat de drets dels homens i dones, i s'han declarat resolta a promoure el progrés social i a elevar el nivell de vida dins d'un concepte mes ample de llibertat,

Considerant que els Estats Membres s'han compromes a assegurar, en cooperacio en l'Organisacio de les Nacions Unides, el respecte universal i efectiu als drets i llibertats, es de la major importancia per al ple compliment de dit compromís,

L'ASSAMBLEA GENERAL proclama la present Declaracio universal de drets humans com a ideal comu pel que tots els pobles i nacions han d'esforçar-se, en el fi de que tant els individus com les institucions, inspirant-se constantment en ella, promoguen, a través de l'ensenyança i l'educacio, el respecte ad estos drets i llibertats, i asseguren, per mides progressives de caracter nacional i internacional, el seu reconeiximent i aplicacio universals i efectius, tant en el pobles dels Estats Membres com entre els territoris colocats baix la seua proteccio.

Articul 1. Tots els sers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets i, dotats com estan de rao i conciencia, han de comportar-se fraternalment els uns en els altres.

Articul 2.

1. Tota persona te tots els drets i llibertats proclamats en esta Declaracio, sense distincio alguna de raça, color, sexe, idioma, religio, opinio politica o de qualsevol atra indole, orige nacional o social, posicio economica, naiximent o qualsevol atra condicio.

2. Ademes, no es fara distincio alguna fundada en la condicio politica, juridica o internacional del país o territori de la jurisdiccio de la qual depenga la persona, tant si es tracta d'un país independent com d'un territori baix l'administracio fiduciaria, no autonoma o somes a qualsevol atra llimitacio de sobirania.

Articul 3. Tot individu te dret a la vida, a la llibertat i a la seguritat de la seua persona.

Articul 4. Ningu estara somes a esclavitut ni a servitut; l'esclavitut i la tracta d'esclaus estan prohibides en totes les seues formes.

Articul 5. Ningu estara somes a tortures ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

Articul 6. Tot ser huma te dret, en tots els llocs, al reconeiximent de la seua personalitat juridica.

Articul 7. Tots son iguals davant la llei i tenen, sense distincio, dret a l'igual proteccio de la llei. Tots tenen dret a l'igual proteccio contra tota discriminacio que infringixca esta Declaracio i contra tota provocacio a tal discriminacio.

Articul 8. Tota persona te dret a un recurs efectiu, davant dels tribunals nacionals competents, que l'ampare contra actes que violen els seus drets fonamentals reconeguts per la constitucio o per la llei.

Articul 9. Ningu podra ser arbitrariament detengut, empresonat ni desterrat.

Articul 10. Tota persona te dret, en condicions de plena igualtat, a ser escoltada publicament i en justicia per un tribunal independent i imparcial, per a la determinacio dels seu drets i obligacions o per a l'examen de qualsevol acusacio contra ella en materia penal.

Articul 11.

1. Tota persona acusada de delit te dret a que es presumixca la seua innocencia mentres no es prove la seua culpabilitat, d'acort en la llei i en juí public en el que se li hagen assegurat totes les garanties necessaries per a la seua defensa.

2. Ningu sera condemnat per actes o omissions que en el moment de cometre's no foren delictius segons el dret nacional o internacional. Tampoc s'impondra pena mes greu que l'aplicable en el moment de la comissio del delit.

Articul 12. Ningu sera objecte d'ingerencies arbitraries en la seua vida privada, la seua familia, el seu domicili o la seua correspondencia, ni d'atacs a la seua honra o a la seua reputacio. Tota persona te dret a la proteccio de la llei contra tals ingerencies o atacs.

Articul 13.

1. Tota persona te dret a circular lliurement i a elegir la seua residencia en el territori d'un Estat.

2. Tota persona te dret a eixir de qualsevol país, inclus del propi, i a tornar al seu país.

Articul 14.

1. En cas de persecucio, tota persona te dret a buscar asil, i a disfrutar de ell, en qualsevol país.

2. Este dret no podra ser invocat contra una accio judicial realment originada per delits comuns o per actes oposts als proposits i principis de les Nacions Unides.

Articul 15.

1. Tota persona te dret a una nacionalitat.

2. A ningu se privarà arbitrariament de la seua nacionalitat ni del dret a canviar de nacionalitat.

Articul 16.

1. Els homens i les dones, a partir de l'edat nubil, tenen dret, sense restriccio alguna per motius de raça, nacionalitat o religio, a casar-se i fundar una familia, i gojaran d'iguals drets en quant al matrimoni, durant el matrimoni i en el cas de disolucio del matrimoni.

2. A soles pel lliure i ple consentiment dels futurs esposos podra contraure's el matrimoni.

3. La familia es l'element natural i fonamental de la societat i te dret a la proteccio de la societat i de l'Estat.

Articul 17.

1. Tota persona te dret a la propietat, individualment i colectivament.

2. Ningu sera privat arbitrariament de la seua propietat.

Articul 18. Tota persona te dret a la llibertat de pensament, de consciencia i de religio; este dret inclou la llibertat de canviar de religio o de creença, aixina com la llibertat de manifestar la seua religio o la seua creença individualment i colectivament, tant en public com en privat, per l'ensenyança, la practica, el cult i l'observancia.

Articul 19. Tot individu te dret a la llibertat d'opinio i d'expressio; este dret inclou el de no ser molestat a causa de les seues opinions, el d'investigar i rebre informacions i opinions, i el de difondre-les, sense llimitacio de fronteres, per qualsevol mig d'expressio.

Articul 20.

1. Tota persona te dret a la llibertat de reunio i d'associacio pacifica.

2. Ningu podra ser obligat a pertanyer a una associacio.

Articul 21.

1. Tota persona te dret a participar en el govern del seu país, directament o per mig de representants lliurement triats.
2. Tota persona te el dret d'accés, en condicions d'igualtat, a les funcions públiques del seu país.
3. La voluntat del poble es la base de l'autoritat del poder públic; esta voluntat s'expressarà a través de les eleccions autèntiques que hauran de celebrar-se periodicament, per sufragi universal i igual i per vot secret o un altre procediment equivalent que garanteix la llibertat del vot.

Articul 22. Tota persona, com a membre de la societat, te dret a la seguretat social, i a obtindre, a través de l'esforç nacional i la cooperació internacional, en funció de l'organització i els recursos de cada Estat, la satisfacció dels drets econòmics, socials i culturals, indispensables a la seua dignitat i al lliure desenvolupament de la seua personalitat.

Articul 23.

1. Tota persona te dret al treball, a la lliure elecció del seu treball, a condicions equitatives i satisfactòries i a la protecció contra el desocupació.
2. Tota persona te dret, sense discriminació alguna, a igual salari per treball igual.
3. Tota persona que treballa te dret a una renumeració equitativa i satisfactòria, que li assegure, aixina com a la seua família, una existència conforme a la dignitat humana i que sera completada, en cas necessari, per qualsevol altre mitjà de protecció social.
4. Tota persona te dret a fundar sindicats i a sindicar-se per a la defensa dels seus interessos.

Articul 24. Tota persona te dret al descans, a fruir del temps lliure, a una limitació raonable de la duració del treball i a vacances periòdiques pagades.

Articul 25.

1. Tota persona te dret a un nivell de vida adequat que li assegure, aixina com a la seua família, la salut i el benestar, i en especial l'alimentació, el vestit, la vivenda, l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris; te aixina mateixa dret als segurs en el cas de desocupació, malaltia, invalidesa, viudetat, velleja i uns altres casos de pèrdua dels seus mitjans de subsistència per circumstàncies independents de la seua voluntat.
2. La maternitat i l'infància tenen dret a atencions i assistències especials. Tots els nens, nascuts en el matrimoni o fora del matrimoni, tenen dret a igual protecció social.

Articul 26.

1. Tota persona te dret a l'educació. L'educació ha de ser gratuïta, al menys en lo concernent a l'ensenyament elemental i fonamental. L'ensenyament tècnic i professional ha de ser generalitzat; l'accés als estudis superiors sera igual per a tots, en funció dels mèrits respectius.
2. L'educació tindrà per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana i l'enfortiment del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals; favorirà la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i tots els grups ètnics o religiosos; i promourà el desenvolupament de les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.
3. Els pares tindran el dret preferent triar el model d'educació que haurà de donar-se a sos fills.

Articul 27.

1. Tota persona te dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat, a gojar de les arts i a participar en el progrés científic i en els beneficis que d'ell resulten.
2. Tota persona te dret a la protecció dels interessos morals i materials que li corresponen per raó de les produccions científiques, literàries o artístiques de que siga autora.

Articul 28. Tota persona te dret a que s'establixca un orde social i internacional en el que els drets i llibertats proclamats en esta Declaració se facen plenament efectius.

Articul 29.

1. Tota persona te deures respecte a la comunitat, ja que a soles en ella pot desenvolupar lliurement i plenament la seua personalitat.
2. En l'exercici dels seus drets i en el fruir de les seues llibertats, tota persona estara a soles subjecta a les limitacions establides per la llei en l'únic fi d'assegurar el reconeixement i el respecte dels demés, i de satisfer les justes exigències de la moral, de l'orde públic i del benestar general en una societat democràtica .
3. Estos drets i llibertats no podran en ningu cas ser exercits en oposició als proposits i principis de les Nacions Unides.

Articul 30. No res en la present Declaració podrà interpretar-se en el sentit de que dota de dret algu a l'Estat, a un grup o a una persona, per a mamprendre i desenvolupar activitats o realitzar actes tendents a la supressió de qualsevol dels drets i llibertats proclamats en esta Declaració.

Traducció realitzada a la llengua valenciana per J. M.